

ZDENĚK SÝKORA: HNĚDOBÍLÁ STRUKTURA, návrh 1967, foto: Miloš Žihla

Druhá premiéra

Litvínov – V atriu litvínovského kulturního domu (dnes Kulturní centrum Citadela) byla na konci února slavnostně odhalena mozaika Zdeňka Sýkory (1920–2011). Přirozeně se ale nejednalo o úplnou premiéru trojúhelné geometrické struktury z tmavě hnědých a bílých glazovaných dlaždic, ta se konala před čtyřiceti lety, kdy byl nový litvínovský „kulturák“ otevřen.

A Sýkorův návrh je ještě starší. Vznikl v roce 1967, do nějž jsou datovány i jen o málo starší návrhy pražských mozaik pro loubí u východu z metra v Jindřišské ulici a na dvacetimetrové větrací komíně Letenského tunelu. Všechny tři realizace v architektuře vycházejí ze Sýkorových tehdy velmi čerstvých malovaných struktur generovaných počítačem. Litvínovská mozaika se odlišuje trojúhelným tvarem jednotlivých dlažek i celé kompozice, který vychází z půdorysu stavby.

Na realizaci si musela litvínovská mozaika počkat mnohem déle než její dvě slavnější pražské předchůdkyně a Sýkora mezitím

stihl přejít od ostrých a pravých úhlů k liniovým, rovněž počítačem generovaným strukturám. Původně se myslelo, že mozaika zanikla v divokých 90. letech, možná i dřív. Lenka Sýkorová uvádí, že autor nebyl s provedením stavby spokojený, často se prý řešily „problémy se zatékáním vody stropem kolem mozaiky“, a neudivilo ji tedy, „když v 90. letech z Litvínova přišla zpráva, že se v atriu tehdy přestavovaného kulturního domu žádná mozaika nenachází. Dílo jsme tedy vyškrtli ze seznamu zachovaných realizací.“

Nicméně přišel rok 2008, příprava výstavy Sýkorovy grafiky pro litvínovskou galerii a s ní spojené pátrání po dokumentaci tamních umělcových realizací v architektuře. Bývalý pracovník kulturního domu Jaroslav Špaček si tehdy vzpomněl, že mozaika nezanikla, ale při rekonstrukci atria kulturního domu v 90. letech ji zakryl sádrokarton. Následovalo odkrývání, restaurování, a konečně nyní, na konci února, zmíněná druhá premiéra. / PL